Adina Lozinschi

POVESTEA UNEI ȘCOLI

Adina Lozinschi

Povestea unei școli

Cristian PlusArt
Malu Mare, 2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LOZINSCHI, ADINA
Povestea unei şcoli / Adina Lozinschi. - Malu Mare : Editura Cristian Plusart, 2026
ISBN 978-630-6803-15-6

821.135.1

Copyright © Editura Cristian PlusArt

Imaginea copertei: Adina Lozinschi
Grafica copertei: Anca Dumitru

Editura Cristian PlusArt,
str. Gutuilor nr. 3,
207365, Malu Mare, Dolj, ROMANIA
Facebook: Cristian Plusart
e-mail: contact@cristianplusat.ro
tel.:+40.732.740511

Povestea unei școli

La țărm de mare, la țărm de vis și împliniri, se află un oraș cu o existență milenară, o adevărată bijuterie cerească. Este antica cetate Callatis. Este Mangalia de astăzi, este orașul în care locuim. Orașul din România cu cele mai multe zile însorite din an.

Este o răscruce a unor energii benefice și apa vie care ne purifică, prelungește viața și alungă tot răul. Este albastrul curat al florilor de nu-mă uita, seninul de poveste al cerului, curcubeul grandios al anilor de tinerețe.

Este legănarea blândă și melodioasă a talazurilor, sau, poate, furia unor răzvrătiri înăbușite. Întinsul fierbinte al nisipului auriu, sau vântul mereu agitat. Un vapor strălucind în soare, sau iole pictate pe valuri. Parfum catifelat de piersică, sau cântece de libertate. Anotimpurile Mangaliei rând pe rând se înșiră în salba de scoici a existenței noastre.

În cei 37 de ani de activitate la catedră, am crescut și am înflorit odată cu școala. În primii ani nu credeam că voi fi atât de legată sufletește de instituția de învățământ care m-a primit și m-a adoptat. Pentru noi toți au trecut anii. Pentru mine 49 ani, iar pentru școală 50. Cu alte cuvinte, întreaga mea activitate didactică este strâns legată de Școala Nr.3 Mangalia.

Înființată în septembrie 1976, Școala cu cls. I-VIII Nr.3 Mangalia, și-a câștigat de-a lungul anilor un renume unanim recunoscut.

Așa cum orașul Mangalia a avut mai mulți primari, Școala Gimnazială Nr.3 a avut în fruntea sa mai mulți directori: domnul Costică Mitrofan, doamna Eugenia Petrache, doamna Niculina Vrabie, domnul Marin Stanciu, domnul Mihai Ionescu.

Cu toții s-au străduit din răsputeri să facă în așa fel ca școala noastră să aibă un impact benefic evident asupra generațiilor de copii și asupra comunității.

Deși a trecut o jumătate de secol de la întemeierea școlii, nu avem încă o monografie. Singurele amintiri datează din anul 2011, când am sărbătorit 35 de ani de la înființare.

A fost un minunat prilej de revedere a cadrelor didactice și foștilor elevi, de întâlnire emoționantă a mai multor generații. Un spectacol omagial, înmânarea unor diplome și distincții, câteva fotografii și atât.

A sosit momentul să lăsăm generațiilor următoare câteva mărturii despre ceea ce a fost, să scriem pagini din istoria unei instituții de învățământ care a instruit și educat zeci de generații.

Plecând de pe băncile școlii noastre, copiii de altădată au devenit adolescenți minunați, cu vise frumoase, și-au perfecționat cunoștințele, au evoluat, au absolvit licee din orașul Mangalia și din județul Constanța, au absolvit studii superioare, cu masterate și doctorate, au ajuns oameni cu

adevărat valoroși, unii cu funcții importante și cu răspundere extinsă.

Cei care nu au urmat facultăți, au la activ studii postliceale de perfecționare, au devenit, la rândul lor, calificați, buni meseriași în toate domeniile, s-au remarcat prin seriozitate și corectitudine.

Școala le-a deschis calea spre afirmare. Învățători și profesori laolaltă au pus umărul pentru a forma tinerele generații în spiritul colaborării și prieteniei, al întrajutorării și generozității.

Trăsăturile de caracter de mai târziu își au rădăcinile în anii de clase primare și gimnaziale.

Istoria nescrisă a celor 50 de ani de existență a Școlii cu cls. I-VIII Nr.3 Mangalia, înregistrează două etape: perioada comunistă care a durat 13 ani (1976-1989) și apoi perioada care a urmat, până astăzi.

Lăcaș de educație, cultură și civilizație, școala noastră și-a făcut simțită prezența prin participarea elevilor noștri la diverse activități și evenimente la nivel local, județean și național. Este vorba nu numai despre concursurile și olimpiadele școlare, cât și despre competițiile sportive cu participare individuală (șah, înot, ping-pong), sau pe echipe (fotbal, volei, handbal, gimnastică, judo).

În loc de prefață

Împlinind 50 de ani de la înființarea Școlii cu cls. I-VIII Nr.3 Mangalia, sărbătorim un eveniment deosebit pentru toți cei care au fost sau sunt legați, în vreun fel, de istoria acestei instituții de învățământ de pe minunatele plaiuri dobrogene.

Chiar dacă este departe de țărm, de la ultimul etaj al școlii se vede marea, iar visul se împlinește. Visul unui copil, sau visul unei învățătoare, speranță cu aripi de albatros.

În aceste momente festive, doresc să subliniez faptul că mă simt onorată pentru misiunea specială care mi s-a încredințat, ocazia rară de a așterne pe hârtie **pagini din istoria școlii noastre.**

Sunt profesoară-scriitoare din această școală și, cu emoție, adresez pe această cale mulțumiri, cu aleasă prețuire, conducerii, distinsului domn director, doctor în arheologie, profesor Mihai Ionescu. Poliglot de valoare, un om deosebit de cult, care iubește în egală măsură parfumul florilor de cactus din colecția sa de mii de exemplare și duritatea rocilor: cristale, cuarțuri și flori de mină. Un dobrogean dedicat, un profesionist în săpături arheologice și cercetări istorice europene, bun manager și bun coleg. Îi mulțumesc pentru colaborarea și pentru prietenia ce ne leagă de 40 de ani.

Aceleași mulțumiri le adresez și doamnei director adjunct Mihaela Sasu, profesoară de fizică, excelentă coordonatoare a procesului instructiv-educativ și bună organizatoare a diverselor activități complexe din școală de mulți ani încoace.

Îi mulțumesc pentru sprijinul acordat în întocmirea acestei monografii, pentru deschiderea sa umană, pentru prietenie. Cum să nu fii emoționat când îți este dat să întâlnești privirea sinceră a ochilor săi ca pe o garanție a reușitei?!

Sunt convinsă că atât foștii profesori și foștii elevi, precum și actualii dascăli și copii ar avea multe de spus, ar putea să povestească multe întâmplări, mai bune sau mai puțin bune, mai vesele, mai triste, dar pline de farmec și strălucire, lecții de viață demne de a fi ținute minte, însă, din păcate, timpul zboară mult prea repede și nu ne lasă răgazul să le cuprindem pe toate.

De aceea încerc, prin această monografie a școlii să-mi asum răspunderea și să dau drumul amintirilor spre inimile cititorilor.

Să marcăm împreună, noi, cei de astăzi, momentul festiv de aniversare, cu dorința puternică de a transmite noilor generații setea de cunoaștere, formarea unui stil de lucru pentru toată viața, conturarea unui caracter frumos, bazat pe respect și încredere, pe toleranță și empatie. Dragostea pentru natură și tot ce este viu. Lupta pentru un oraș curat și primitor. Să iubim pacea și să avem încredere că țara noastră merge pe un drum mai bun.

Se știe că în învățământ eforturile sunt uriașe, sunt de durată, iar rezultatele apar mult mai târziu. Principalul este să nu ne pierdem încrederea în copiii de astăzi și să fim convinși că România va fi acolo unde merită să fie.

Început de an școlar

Școala noastră era ca un stup de albine. În fiecare an, în perioada 1-15 septembrie, toate cadrele didactice pregăteau cu minuțiozitate noul an școlar: alcătuirea catedrelor cu numărul de ore, stabilirea structurii comisiilor metodice, planuri de activități, consfătuiri pe specialități – la Constanța, studierea programei școlare și a curriculei, întocmirea planificărilor pentru întreg anul școlar. Toate se făceau în dublu exemplar, unul rămânând la școală.

Pe lângă toate acestea, se pregăteau sălile de clasă. Fiecare învățătoare, cu sau fără diriginta clasei de după amiază, după repartizarea sălilor se implica serios în punerea la punct a tuturor aspectelor. Era foarte mult de lucru. Erau multe de făcut. Câteva mame ale unor elevi veneau, de fiecare dată în ajutor. Spălau perdele, draperii, fața de catedră, husele pentru bănci, dacă existau. Câte un tată, învoindu-se de la serviciu, venea să fixeze pe perete dulăpioarele copiilor, sau alte piese de mobilier. Uneori trebuiau cărate dulapuri de la o sală de clasă la alta, chiar și pe scări, de la etaj la parter, sau invers.

Materialele didactice erau curățate, îmbunătățite, sau în curs de realizare. Pe holuri se aranjau panouri și gazete de perete. Suporturile pentru flori erau vopsite, totul era

împrospătat. Forfota din acele zile era mai ceva ca un furnicar. Nimeni nu stătea degeaba.

Atunci când toate erau pregătite, se spălau clasele, se ștergeau geamurile și școala strălucea ca o medalie.

Aveam pe vremuri laborator de fizică și chimie, unde erau multe planșe pe pereți, tabelul periodic al elementelor chimice, formule, scheme, aparate, instalații și diverse mașinării, iar în dreptul fiecărei bănci era câte o chiuvetă cu apă și vase de sticlă, în special eprubete, precum și câte o priză. Pe pereți erau plăci de faianță albă, iar pe catedră o balanță pentru experiențe.

Lecțiile de fizică și de chimie se desfășurau alternativ în laborator, astfel încât toți elevii să aibă acces la experimente și lucrări practice sub îndrumarea competentă a profesorilor de specialitate.

Laboratorul de biologie, organizat cu măiestrie și pasiune de doamna profesoară Niculina Vrabie, care a fost și directoarea școlii mulți ani, era deosebit. Pe pereți erau două planșe mari cu regnul vegetal și regnul animal, precum și alte planșe sugestive din lumea animalelor și plantelor. Pe rafturi erau borcane mari de sticlă cu diverse animale în formol, chiar și doi șerpi, broaște, șopârle. Erau insectare și ierbare. Erau albume cu fluturi și plante medicinale.

Scheletul uman realizat din plastic era folosit la orele de anatomie, pentru cunoașterea oaselor. Materialul didactic era foarte bogat: multe planșe, hărți, mulaje, machete. Toate erau folosite la orele de biologie, geografie și istorie,

în afară de fizică și chimie. Elevul care putea să realizeze o planșă frumoasă și corectă, primea o notă de zece.

La începutul fiecărui an școlar, cadrele didactice din școală efectuau analize medicale, iar rezultatele erau trecute în carnetele de sănătate aflate la secretariat. Se făcea și un test psihologic cu zeci și zeci de întrebări formulate uneori ambiguu, menite să demonstreze normalitatea capacității intelectuale.

Cu o zi înainte de deschiderea anului școlar, pe holurile clădirii puteau fi văzute doamnele învățătoare cu teancuri de abecedare și manuale școlare pentru clasele primare. Le așezau cu grijă pe bănci. Puneau alături o floare sau o ciocolățică, o bomboană sau un balon, un semn de atenție și primire călduroasă.

Festivitatea de deschidere a anului școlar era o sărbătoare pentru toți cei implicați: elevi, profesori, părinți.

În prima zi de școală, doamnele învățătoare și doamnele profesoare, domnii învățători și profesori purtau ținute pregătite cu grijă. Rochiile elegante, care mai de care, străluceau în lumina caldă a dimineții de septembrie.

În fiecare sală de clasă, pe tablă era scris cu cretă „Bine ați venit la școală, dragi copii!”, „Bun venit la școală!”, „Succes în noul an școlar!”

Dacă în zilele noastre, orarul școlii se realizează rapid cu ajutorul calculatorului, pe vremuri, aveam în școală un „zeu Cronos”, în persoana domnului profesor de istorie Azis Emin Lutfi, care avea un caiet cu foi de matematică, numerota profesorii de la clasele gimnaziale, în ordinea materiilor predate și îi trecea în tabel. Cei mai curioși, sau

nerăbdători de a-și cunoaște orarul, știindu-și numărul, se puteau găsi. Spre exemplu, într-o zi de miercuri, orarul școlii apărea astfel: prima oră nr. 15, a doua oră nr. 8, a treia oră – 24, apoi -31 și ultima- 20. Dar în minutele imediat următoare, orarul se scria normal, apoi se dicta elevilor și se scria pe tablă cu cretă, în fiecare sală de clasă.

Boboceii școlii

Toamna se numără bobocii. Pentru micuții din clasa I, care pășeau pentru prima dată peste pragul școlii, doamna profesoară Maria Căutiș organiza un moment emoționant. Elevii din clasele mari a VII-a și a VIII-a se așezau de-o parte și de alta la intrarea în școală și formau cu mâinile ridicate o boltă din buchete de flori. Le cântau un cântec de bun venit, erau primiți cu dragoste, iar ei, ca niște puișori speriați, dând drumul cu greu la mâna mamei, treceau în șir indian pe sub tunelul de flori și intrau în școală.

Cu lacrimi de bucurie în ochi, tinerele mame, ca și tăticii, se grăbeau să-i urmeze, făcând poze ca să imortalizeze momentul.

Primele zile de școală erau, pentru toți, zile de acomodare. Bucuria revederii se împletea cu acea curiozitate de a afla cât mai repede noutățile.

Toți elevii în acei ani aveau uniforme, matricole, un aspect îngrijit și atmosfera de ordine și disciplină impunea respect. Fetițele aveau bentiță albă, codițe împletite sau simple, altele aveau părul strâns într-o singură coadă la spate. Aveau fundițe albe și pompoane. Băieții erau tunși regulamentar și aveau costume bleumarin, cămăși albe. Era o plăcere să-i vezi în curtea școlii zbenguindu-se în recreații. Fetele săreau coarda, sau se jucau, își repetau

lecțiile, ascultându-se una pe alta. Încă nu venea nimeni cu blugi la școală. Dar nu a durat mult și totul s-a schimbat.

Se întâmplau și lucruri rele, de exemplu se loveau din fugă, apăreau conflicte, dar de cele mai multe ori, exact în momentul când părinții aflau și începeau să vină la școală „să rezolve”, copiii se împăcau și nu mai era nevoie a se interveni. Cearta lor era adesea o furtună într-un pahar cu apă.

Printre cadrele didactice din școala noastră, mulți dintre noi ne-am adus propriul copil să învețe în aceeași școală în care ne desfășuram activitatea didactică. Unii, printre care mă număr și eu, au avut chiar ambii copii elevi ai școlii. Și astăzi în colectivul din cancelarie sunt unii care au copii elevi aici.

Nu există bucurie mai mare decât aceea de a-ți vedea copilul laolaltă cu ceilalți în fiecare zi. Erau ca niște ieduți plini de energie și bucurie.

Triunghiul de Platină

Ca și în alte școli, fie ele de renume, sau necunoscute, la Școala cu cls. I-VIII Nr. 3 Mangalia, de-a lungul anilor au existat profesori emblematici care au lăsat o amprentă serioasă nu numai asupra elevilor, ci și în istoria procesului instructiv-educativ în ansamblul său.

Printre aceștia, un loc special îl ocupă doamna profesoară Păuna Popescu. Deși avea o înfățișare obișnuită, care nu ieșea cu nimic în evidență, simpla sa apariție atrăgea imediat tăcere și respect.

La orele de limba și literatura română, elevii, în general erau timorați. Aveau de-a face cu o severitate extremă, cu note de 2 și 3 chiar pentru greșeli minore. Cu toate acestea, doamna Păuna Popescu nu și-a schimbat niciodată stilul și nimeni nu îndrăznea să comenteze în vreun fel.

În cancelarie își avea un anumit loc. Pe acel scaun nimeni nu îndrăznea să se așeze, sau dacă se așeza și apărea doamna Popescu, imediat elibera scaunul, un adevărat tabu. Odată, o tânără profesoară, care nu cunoștea această regulă nescrisă, se așezase pe acel scaun. Doamna Popescu, văzând că tânăra nu se ridică, i-a făcut observație, într-un stil foarte dur. Nimeni nu a uitat acele cuvinte și, după ce doamna Popescu ieșise la pensie, încă mai evitam cu toții să ne așezăm pe acel scaun.

Nu avea copii și nu era apropiată de elevi, dar se poate afirma cu toată convingerea că îi iubea în felul său și reușea să îi educe, să le transmită respectul pentru cultură, să-i determine să studieze operele marilor scriitori clasici români, să se exprime corect, verbal și în scris, în limba română.

În ultima săptămână din anul școlar, nu se știe cum, elevii aflau că este ziua de naștere a doamnei profesoare Păuna Popescu. O așteptau cu zeci de buchete de flori și un coș mare cu multe flori, așa cum primesc actorii pe scenă. Nici la serbările școlare, un singur cadru didactic nu primea atâtea buchete.

Ne uitam cu uimire spre acea sală de clasă în care era o mare sărbătoare. Ce emoționați erau copiii! Cât așteptau acel moment! Era singura dată din anul școlar când, în sfârșit, doamna cea severă le zâmbea.

În zilele noastre, o asemenea severitate și o atitudine atât de sobră și glacială este de neconceput, pare de-a dreptul absurdă, dar atunci, în anii 80, se potrivea cu mentalitatea și felul de a fi al copiilor și dascălilor. Elevii aveau deprinderea de a fi cuminți și ascultători, de a-și nota imediat ce se scria la tablă și de a nu comenta.

Pe cât era de intangibilă la clasă, pe atât era de apropiată în cancelarie. Îi plăcea să discute cu noi și își exprima părerile. Era o persoană respectuoasă și amabilă, o bună colegă, prețuită de toți.

Tot în Regatul Limbii Române se află și un alt **maestru al cuvântului**, o personalitate emblematică, și anume

domnul profesor Ionel Dumitrescu (15 iulie 1961-16 mai 2024).

Născut la Vălenii de Munte, pe valea Teleajenului, domnul Ionel Dumitrescu s-a stabilit la țărm de mare, în orașul nostru – Mangalia, îmbogățind mult, prin existența sa, zestrea culturală callatiană.

Un om deosebit, cu o cultură vastă, cunoscător al limbii franceze, pasionat de literatura română și universală, plăcut la înfățișare și la vorbă, a predat mulți ani la școala noastră, iar în momentul când a decis să se transfere la Liceul Teoretic „Callatis", am simțit cu toții că pierdem un coleg valoros, un om admirabil.

Bun prieten cu scriitorul de renume mondial Mircea Cărtărescu, domnul profesor Ionel Dumitrescu era nelipsit la evenimente culturale. Împreună cu domnul Gheorghe Todor, inițiatorul unui lanț de librării, a organizat Târgul de Carte intitulat „Carte la nisip", era moderator. Venea, cu mult drag, la întâlniri cu personalități din lumea literaturii și artelor, lansări de carte și expoziții.

Avea scrieri de valoare, dar, din păcate, și din exces de modestie, nu le-a publicat.

Simpatic și cu simțul umorului, era un profesor respectat și îndrăgit, cu un stil de abordare largă și viziune de perspectivă. Uneori, limbajul său elevat era neînțeles pentru unii cu nivel intelectual mai scăzut și, tocmai din această cauză, era la un pas de a fi antipatizat pe nedrept.

În prezența sa, discuțiile erau, de fiecare dată, extrem de utile și ajungeam la o profunzime intelectuală rar

întâlnită. Pornind de la marii scriitori sau critici literari, se ajungea la comentarii de valoare și la concluzii de neuitat.

Profesor de elită al școlii noastre, domnul Ionel Dumitrescu rămâne în cele mai dragi amintiri ale elevilor și ale colegilor săi de cancelarie.

În pleiada profesorilor cu personalitate marcantă se înscrie și doamna Paulina Flueraș, distinsă profesoară de geografie.

Tunsă scurt, cu părul sur și drept, cu o voce marcantă, doamna Flueraș, în perioada anilor 80 răspundea de activitatea Organizației de Pionieri din școală. Era o bună organizatoare, știa să gospodărească totul. Ținea în frâu realizarea și depășirea planului la sticle, borcane și maculatură. De la nivelul claselor până la nivelul școlii, totul era foarte bine pus la punct. Știa să se impună și era foarte respectată și iubită.

În viața doamnei Paulina Flueraș, un loc special l-a ocupat prietenia deosebită care o lega de colega noastră, plecată de curând dintre noi, regretata Vasilica Ionescu, profesoară de educație fizică. Erau nedespărțite, iar acum sunt tot împreună în Lumea de Dincolo. Vasilica era plină de viață, entuziasmată și implicată total la evenimente. Simpatică și hazlie, excelentă organizatoare de festivități și excursii în străinătate, aflată în fruntea sindicatului învățământ din școală, a contribuit la obținerea, prin mitinguri și proteste, a soluționării unor cerințe stringente din acea vreme.

Pasionată de geografie, doamna Paulina Flueraș avea un stil de predare foarte clar și bine sintetizat. Elevii, încă